

2015-11-13

Prissättning tillfälliga abonnemang

Det har i Elmarknadsrådet påpekats att de ”nya” tillfälliga abonnemangen inte ger lägre kostnad än tidigare under alla förutsättningar. Det stämmer.

De nya prissättningsprinciperna togs fram under 2014. Till vår hjälp hade vi en referensgrupp. Referensgruppens deltagare ”rekryterades” via Elmarknadsrådet. Alla som uttryckte önskemål om att vara med accepterades som deltagare.

Samtliga stamnätsabonnenter hade också möjlighet att lämna kommentarer på förslaget via ett remissförfarande. Ingen aktör invände inte mot prissättningen av tillfälliga abonnemang i sitt remissvar. Däremot ställde någon aktör i samband med remissen frågor om prissättningen, och kanske var konsekvenserna av prissättningen inte tydlig nog i remissen.

Grundprincipen:

Vi är medvetna om att modellen inte är perfekt ur alla aspekter, under alla förutsättningar. Det har inte varit möjligt att skapa en sådan modell.

En grundprincip i systemet med effektabonnemang är att stamnätets infrastruktur till allra största del ska finansieras via årsvisa abonnemang.

Varje ytterligare tillfälligt abonnemang adderar viss komplexitet till stamnätsdriften. Det handlar om att göra en avvägning mellan å ena sidan driftsäkerheten å andra sidan vad som är samhällsekonomiskt riktigt.

Avgiften för 2016 har satts på ett sådant sätt det är ekonomiskt fördelaktigt för abonnenten att teckna årsvisa abonnemang för den effekt som nyttjas minst 500 h per år, och tillfälligt abonnemang för övriga effekter.

I arbetet med prissättningen har historiska mätvärden analyserats. Att ha årsabonnemang för effekter med nyttjandetid om minst 500 h motsvarar, i genomsnitt, att ha årsvist abonnemang för ca 85 % av maximalt uttag eller inmatning.

Så här har vi resonerat:

Anledningen till att ha tillfälliga abonnemang är bland annat att inte straffa effektproduktion (mer än nödvändigt). Om den verkliga marginalkostnaden för att tillhandahålla nät är låg, blir det problematiskt om nätnyttjandet prissätts högt. Ett för högt pris riskerar att leda till att för få eller fel produktionskällor aktiveras, och därmed till en samhällsekonomisk förlust.

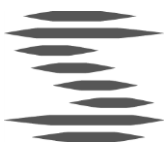
Att inte påverka hur mycket eller vilken produktion som aktiveras är särskilt viktigt när behovet av effekt är som störst. Ett stort behov sammanfaller dock oftast med höga elpriser och vid höga elpriser är sannolikheten för att nättariffen ska påverka producerad volym eller "merit order" ganska liten.

I arbetet med prissättningen har historiska elpriser jämförts med den rörliga nätkostnad som nu gäller vid tillfälliga abonnemang. Vid stor efterfrågan och begränsat utbud, när effekten behövs som mest, är elpriset högt i förhållande till kostnaden för det tillfälliga abonnemanget.

Ett problem är att vattenvärdet under vissa perioder är lågt, och att det då inte lönar sig att teckna tillfälliga abonnemang. Detta kan (exempelvis under vårflod?) sammanfalla med hög fyllnadsgrad i magasinen och därmed en risk för vattnet istället spillas.

Som i de exempel som framförts blir kostnaden för tillfälliga abonnemang, under dessa förutsättningar, inte lägre än med tidigare prissättning. Det är självklart ett problem att vatten som hade kunnat komma till nytta inte gör det, särskilt om det sker på grund av att nätnyttjandet prissätts högre än verklig kostnad.

Den här problematiken diskuterades kort i referensgruppen under arbetet. Det som då konstaterades var att den ändrade prissättningen är övervägande positiv, och att det uppväger att problem uppstår under vissa specifika förutsättningar. Problemet hade varit betydligt mer allvarligt om prissättningen skulle leda till vattenspill i perioder med högt vattenvärde.

Av dessa orsaker kommer vi inte att ändra prissättningen för 2016.

Vi är dock ödmjuka inför att vi kan ha underskattat problemet med att ökade kostnader under exempelvis vårflod och är intresserade av att få ökad förståelse för dess omfattning.

Vi skulle därför uppskatta om de som uppmärksammar att den nya prissättningen leder till oönskade effekter, kan återkomma med siffror på problemets omfattning. Ser ni en risk för ökat spill? Vilka volymer och samhällsekonomiska värden rör det sig om?

Om det visar sig att problemet är större än vad vi tidigare har haft anledning att tro, finns anledning att fortsätta dialogen kring detta.

